

ऐसेलुखर्क गाँउपालिकाशिक्षाकार्यविधि २०७४

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०७४/११/३०

परिच्छेद -१

प्रस्तावना

स्थानीय सरकारक्रियाशीलभएको वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा स्थानीयजनताहरुको इच्छा तथाभावनाअनुकूल स्थानीय संघ संस्थाहरुको व्यवस्थापनगर्नु वाञ्छनीय भएकाले शिक्षा ऐन २०२८ (नवौँ संसोधन)तथाशिक्षानियमावली २०५९को भावनाविपरित नहुने नेपालको संविधानको अनुसूची ८ माउल्लेखितअधिकार एवं स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ११ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ऐसेलुखर्क गाँउपालिकाले गाँउपालिकाशिक्षाकार्यविधिनिर्माण गरीलागू गरेको छ।

१.सक्षिप्तनाम र प्रारम्भ :

- क) यो कार्यविधिको नाम ' ऐसेलुखर्क गाँउपालिकाशिक्षाकार्यविधि २०७४ ' रहेको छ ।
ख)यो कार्यविधि तुरुन्तलागू हुनेछ ।

२. परिभाषा र व्याख्या :

विषयवा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा

- क) गाँउपालिकाभन्नाले ऐसेलुखर्क गाँउपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
ख)गाँउकार्यपालिकाभन्नाले ऐसेलुखर्क गाँउकार्यपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
ग) सामाजिकविकास समितिभन्नाले गाँउकार्यपालिकाको सामाजिकविकास समितिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
घ) शिक्षा समितिभन्नाले ऐसेलुखर्क गाँउपालिका , गाँउशिक्षा समितिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
ङ) अधिकृत भन्नाले गाँउकार्यपालिकको प्रमुखप्रशासकीयअधिकृतलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
च) शिक्षा संयोजकभन्नाले गाँउपालिकाशिक्षाशाखाको प्रमुखलाई बुझाउँछ ।
छ) स्रोतव्यक्तिभन्नाले स्रोतव्यक्तिव्यवस्थापननिर्देशिका २०६८ (पछि संसोधित) अनुसार नियुक्तिपाएको शिक्षा स्रोतव्यक्तिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
ज) आधारभूतशिक्षा उत्तीर्ण परीक्षाभन्नाले आधारभूततहकक्षा ८ को अन्तमालिइने परिक्षालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
झ) आधारभूतशिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा समितिभन्नाले आधारभूततहकक्षा ८ को वार्षिक परीक्षा सञ्चालनार्थ नियमानुसार गठित समितिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
ञ) गाँउपालिका स्तरीय परीक्षाभन्नाले गाँउकार्यपालिकाको प्रत्यक्ष समन्वय र निर्देशनमा सञ्चालनहुने विद्यालयहरुको वार्षिक परीक्षालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
ट) शिक्षक छनोट समितिभन्नाले विद्यालयमा रिक्त दरवन्दी (राहत,सट्टा,वाल शिक्षक,लेखा सहायक,कार्यालय सहयोगी) मा करारमाशिक्षकपदपुर्तिकालागि गठित समितिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।

परिच्छेद ३

३) **समिति गठन गर्न सक्ने** :शैक्षिकक्रियाकलापहरुलाई व्यवस्थित, मर्यादित र परिणाममुखी बनाउनगाउँकार्यपालिकाले आवश्यक समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

३.१.आधारभूतशिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा समिति :

आधारभूततहकक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालनार्थ गाउँपालिका स्तरमा देहायबमोजिमको आधारभूतशिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा समिति गठन गर्न रहने छ ।

क) गाउँपालिकाको शिक्षा हेर्ने समिति(सामाजिकविकास समिति) को संयोजकवागाउँशिक्षा समितिको अध्यक्ष – अध्यक्ष

ख) प्रमुखप्रशासकीयअधिकृत –सदस्य

ग) स्रोतव्यक्तिमध्येबाट गाउँपालिकाप्रमुखले तोकेको १ जना –सदस्य

घ) कक्षा८ सञ्चालनमा रहेकासामूदायिक संस्थागतविद्यालयका प्र.अ. तथाशिक्षकहरु मध्येबाट फरक फरक विषयको प्रतिनिधित्वहुने गरी कम्तीमा १ जनामहिलासहित समितिले मनोनित गरेको ३ जना – सदस्य

ड) गाउँपालिकाशिक्षाशाखाप्रमुख –सदस्य सचिव
(विषयविज्ञलाईआवश्यकताअनुसार आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।)

३.२ समितिको कामकर्तव्य र अधिकार :

आधारभूतशिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा समितिको कामकर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिमहुनेछ ।

क) परीक्षालाई व्यवस्थित र मर्यादितबनाउनआवश्यकनीतिनियमनिर्माण गर्ने ।

ख) प्रश्नपत्रनिर्माण , मोडरेशन,छपाइ, प्याकिड र वितरण गर्ने ।

ग) परीक्षा केन्द्र र केन्द्राध्यक्षतोकने ।

घ) उत्तर पुस्तिका परीक्षण गर्ने, उत्तर पुस्तिका सुरक्षित राख्ने वयवस्थामिलाउने ।

ड) मार्कसीट, मार्क लेजर तयार गर्ने, प्रमाणिकरण गर्ने र जारी गर्ने ।

च) परीक्षा सम्बन्धीकामकार्वाहीको अनुगमनगर्ने ।

छ) नतिजाप्रकाशनगर्ने ।

ज) परीक्षाको मर्यादा विपरीत आचरण गर्ने केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक र परीक्षार्थीलाई कार्यवाहीको दायरामाल्याउने ।

४. गाउँपालिका स्तरीय परीक्षा समिति :

शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न तथामूल्याङ्कन पद्धतिमा एकरूपताल्याउनगाउँपालिकास्तरीय परीक्षा सञ्चालनगर्ननिर्देशनगर्न सक्नेछ । जसकालागिआवश्यक समन्वय परिच्छेद ३ को ३.१ बमोजिम गठित समितिले गर्नेछ । समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार ३.२ बमोजिमहुनेछ । तर ३.२ को बुँदा नं.घ , ड र छ को काम समितिको समन्वयमाविद्यालयआफैले गर्नेछ ।

५. शिक्षक छनोट समिति :

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका सममूदायिकविद्यालयमा रिक्त अस्थायी दरवन्दीमा करारमाशिक्षकनियुक्तिकालागि देहायबमोजिमको शिक्षक छनोट समिति रहनेछ ।

- क) विद्यालयव्यवस्थापन समितिको अध्यक्षवानिजले तोकेको सो समितिको सदस्य –अध्यक्ष
ख) गाउँकार्यपालिकाको प्रमुखप्रशासकीयअधिकृत –सदस्य
ग) गाउँपालिकाको शिक्षाशाखा संयोजक –सदस्य
घ) माध्यमिकतहको शिक्षक छनोट गर्नुपर्ने भएमाशिक्षाशास्त्रविषयमाकम्तीमा स्नातकोत्तर र अन्यतहको शिक्षकशिक्षक छनोट गर्नुपर्ने भएशिक्षाशास्त्रविषयमाकम्तीमा स्नातकतहउत्तीर्ण गरेकाव्यक्तिहरु मध्येबाट गाउँपालिकाप्रमुखलेमनोनित गरेको १ जना –सदस्य
ङ) प्रधानाध्यापक –सदस्य सचिव

५.२.क) यस कार्यविधिमाअन्यत्रजुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनिविद्यालयकार्यालय सहयोगीको छनोट,शिक्षाशाखा संयोजक /सम्बन्धित स्रोतकेन्द्रको स्रोतव्यक्तिको समन्वयमाविद्यालय व्यवस्थापन समितिले बनाएको कार्यविधिअनुसार हुनेछ ।

ख) करारमाशिक्षकनियुक्तिकालागिगाउँकार्यपालिकाबाटअनुमतिलिनु पर्नेछ ।

ग) शिक्षक छनोटकालागिकम्तीमा १५ दिनको विज्ञापन गर्नु पर्नेछ, १/१ प्रति विज्ञापन वडा कार्यालय,स्रोतकेन्द्र, गाउँशिक्षाशाखा र गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमाअनिवार्य पठाउनु पर्नेछ ।

घ) यसभन्दापूर्व भए गरेकाशिक्षक छनोट सम्बन्धीकाकामकार्यबाही यसै कार्यविधिअनुसार भएको मानिनेछ ।

ङ) कार्यालय सहायक र वालशिक्षक छनोट ५.१ अनुसार गठित समितिले गर्नेछ ।

च) परीक्षा केन्द्र गाउँशिक्षाशाखामाहुनेछ ।

छ) शिक्षक छनोट सम्बन्धीअन्य कुराहरु प्रचलित संघीयनियमानुसार हुनेछ ।

परिच्छेद ३

६. विदातथाकाज सम्बन्धीव्यवस्था :

१) प्रधानाध्यापकको विदाव्यवस्थापन समितिअध्यक्ष र शिक्षकको विदाप्रधानाध्यापकले दिनेछ, तर एकपटकमा ३ दिन सम्मको पर्व वा भैपरी आउने विदाप्रधानाध्यापकआफैले लिन सक्नेछ ।

२) शिक्षकले प्रधानाध्यापक र प्रधानाध्यापकले विद्यालयव्यवस्थापन समितिको अध्यक्षको अनुमतिलिई बढीमा १हप्ता सम्मकाजमाजान सक्नेछ, तर काजमाजानुको औचित्यविद्यालयव्यवस्थापन समितिले पुष्टि गर्नु पर्नेछ ।

५. प्रधानाध्यापकले प्रत्येक शैक्षिकवर्षको अन्त्यमाविद्यालयव्यवस्थापन समितिको बैठकबाट शिक्षकको सञ्चित विरामीविदा प्रमाणित गराईगाउँशिक्षाशाखामादुई प्रति पेश गर्नु पर्नेछ । शिक्षाशाखाले १ प्रति प्रमाणित गरी विद्यालयलाई उपलब्ध गराउनेछ ।

३) शिक्षकले पाउने विदा र त्यस सम्बन्धीअन्य सुविधाप्रचलितनियमअनुसार हुनेछ ।

- ४) गाउँकार्यपालिकाले आवश्यक ठानेमाविद्यार्थी अनुपातकाआधारमा दरवन्दी बढी भएको गाउँपालिकाभित्रकाकुनै पनिविद्यालयको शिक्षकलाई गाउँकार्यपालिकको कार्यालयमापुलमा राख्न सक्नेछ । त्यसरी पुलमा राखिएको शिक्षकदरवन्दीकमभएको विद्यालयमा पठाइनेछ ।
- ५) कुनै खास कार्यसम्पन्नगर्ने प्रयोजनार्थ वाअन्यकुनै मनासिबकारण देखिनआएमाशिक्षाशाखा संयोजकको सिफारिसमाप्रमुखप्रशासकीयअधिकृतले निश्चित समयकालागिकुनै पनिशिक्षकलाई गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमाकाजमा राख्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ४

७ .विविध

७.१बाधा अड्काउफुकाउ : यो कार्यविधिको उद्देश्यकार्यान्वितगर्न कुनै बाधा अड्काउ परेमागाउँकार्यपालिकाले आवश्यककार्यविधिथप गरी कार्यान्वयनगर्नेछ । त्यस्तो कार्यविधि यसै कार्यविधिमा परे सरह मानिनेछ ।

७.२ बचाउ : यो कार्यविधिमा लेखिएजति कुरा सोहीबमोजिम र नलेखिएका कुरा प्रचलितनियमबमोजिमहुनेछ ।